

שם ההוראה: ניהול תוצרי ידע

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות	מספר הוראה: 7.20.3
פרק משני: קניין רוחני	מהדורה: 04

מילות מפתח:

ניהול ידע, קניין רוחני, נכס, זכויות יוצרים, מסחור, בתי חולים, חקלאות, בריאות

1. כללי

- 1.1 ה"קניין הרוחני" הינו משאב ונכס שאיננו מוחשי והוא פרי רוחו של האדם כגון זכויות יוצרים, סטנדרטים, מדגמים, סימני מסחר, סודות מסחר, כינויי מקור, מוניטין וכיו"ב.
- 1.2 תכלית זכות הקניין הרוחני עידוד יצירתיות והמצאה של הענקת מונופול או זכות בלעדית לבעליו לתקופה מוגבלת, שבמסגרתה יוכל לעשות שימוש מסחרי בקניינו ולמנוע שימוש כאמור על-ידי אחרים.
- 1.3 הזכויות הקנייניות בחלקן, חייבות ברישום המתנהל על פי דין וכללים מנחים ובמסגרת הסדרים בינלאומיים.
- 1.4 במסגרת בחינה כוללת של נושא הקניין, מינה החשב הכללי ועדה בין-משרדית למיסוד תחום הקניין הרוחני במשרדי ממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות (להלן: "הוועדה"). וועדה זו הגישה דוח לחשב הכללי ובו ניסחה כללים מנחים לכל משרדי הממשלה כפועל יוצא של הסדרת נושא ניהול תוצרי ידע במערכות המרכזיות (מחשוב, חקלאות, בריאות וביטחון) שבהן קיים פוטנציאל גדול יחסית להיווצרות קניין רוחני.

2. מטרת המסמך

- 2.1 להנחות את משרדי הממשלה בנושא ניהול תוצרי ידע שבבעלות המדינה.

3. הגדרות

- 3.1 יום עבודה – כל יום מימי השבוע זולת אם הוא יום שישי, יום שבת, ימי שבתון, מועד ממועדי ישראל, המפורטים בסעיף 18א(א) לפקודת סדרי שלטון ומשפט, התש"ח-1948 וערביהם, חול המועד ויום העצמאות.

שם המאשר: יריב נחמה	תפקיד: סגן בכיר לחשב הכללי	חטיבה: ביטחון ומינהל
בתוקף מיום: 27.07.2016	http://takam.mof.gov.il	עמוד 1 מתוך 26

3.2 תוצר ידע – נכס בלתי מוחשי, אשר מוגן או ניתן להגנה באמצעות זכויות קניין רוחני (Intellectual Property Rights – IPR) כגון: פטנטים, זכויות מטפחי זנים, סימני מסחר, זכויות יוצרים, סודות מסחריים וכדומה.

4. הנחיות לביצוע

4.1 משרדי הממשלה ויחידות הסמך הממשלתיות, למעט המכון הוולקני, מערכת הבריאות הממשלתית וקניין רוחני בתחום התקשוב, יתאמו ויביאו לאישור כל פעולה הקשורה בניהול תוצרי ידע עם מטה החשב הכללי, לרבות: רישום, הגנה, מסחור ידע, ויתור על זכויות, וכל פעולה אחרת בעניין זה, ולמעט רכישת מוצרי קניין רוחני ופיתוח. [תקשי"ר "המצאות" פרק 72](#) מגדיר באילו מקרים המצאות, שהומצאו על ידי עובדי מדינה, יוגדרו כהמצאות שירות (בבעלות המדינה) וכן את כל ההוראות בעניין הודעות על המצאות, זכויות העובדים והמדינה בהמצאות ופרסים לממציאים. הסדרים דומים קיימים בתחומים נוספים הנוגעים לתוצרי ידע.

4.2 גופים של מערכת הבריאות הממשלתית יפעלו על פי הנחיות המסמך המצורף [בנספח א – קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית](#).

4.3 מינהל המחקר החקלאי (מכון וולקני) המהווה יחידת סמך במשרד החקלאות יפעל בהתאם להנחיות המסמך המצורף [בנספח ב – קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במינהל המחקר החקלאי](#).

4.4 לנושא הקניין הרוחני בתחום התקשוב (ענ"א), יש לפעול בהתאם [להוראת תכ"ם. הסדרת קניין רוחני בתחום המחשוב בממשלה" מס' 7.20.4](#).

5. מסמכים ישימים

5.1 [תקשי"ר "המצאות" פרק 72](#).

5.2 [הוראת תכ"ם. הסדרת קניין רוחני בתחום המחשוב בממשלה" מס' 7.20.4](#).

6. נספחים

6.1 [נספח א – קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית](#).

6.2 [נספח ב – קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במינהל המחקר החקלאי](#).

6.3 [נספח ג – טבלת שינויים שבוצעו בהוראה](#).

נספח א – [קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית]

חלק א': רקע

1. כללי

1.1. בהוראת מינהל זו הוראות בדבר ביצוע מחקרים בבתי חולים ממשלתיים כלליים ובתאגידי הבריאות הפועלים בתחומם, וכן לעניין ניהול נכסים שהם תוצרי ידע בגופים אלה. ההוראות שבהוראת מינהל זו ניתנות כאחת – כל אחד לפי תחומי אחריותו וסמכותו – בידי החשב הכללי, כהוראת תכ"ם, בידי נציב שירות המדינה, כהוראת תקשי"ר, בידי הממונה על השכר במשרד האוצר - כהוראה לפי תקנות יסודות התקציב (כללים לפעולת תאגיד בריאות), התשס"ב-2002, ובידי המנהל הכללי של משרד הבריאות כחוזר מנכ"ל משרד הבריאות, ואין בו כדי לגרוע מכל סמכות אחרת הנתונה למי מהם לפי החוקים האמורים או על פי כל דין. שינויים בהוראה, ככל שידרשו, יעשו פה אחד באישור כלל בעלי התפקידים החתומים על הוראה זו.

1.2. הוראות אלה נוגעות בשלב זה למשרד הבריאות, לבתי החולים הממשלתיים ולתאגידי הבריאות בלבד. כמו כן ישמשו הוראות אלה כבסיס לתקנות שאפשר שיותקנו תוך שנתיים על-ידי שר הבריאות באישור שר האוצר ובהתייעצות עם נציב שירות המדינה, אשר יסדירו את הקניין הרוחני בבתי החולים הממשלתיים, בשים לב, בין השאר, ללקחים אשר יופקו מיישומה של הוראת מינהל זו.

2. הגדרות

- 2.1. "הכנסה" – כל הכנסה החייבת ברישום כהכנסה, בניהול ספרים לפי שיטה חשבונאית על בסיס מצטבר, בסכומה המלא, ללא קיזוז או ניכוי מכל סוג שהוא.
- 2.2. "הכנסות ממסחור" – כל ההכנסות המתקבלות בעד שימוש בזכויות קניין רוחני בתוצר ידע ממשלתי, בידי מי שעושה שימוש מסחרי בהן, וכל עוד מתקבלת הכנסה כאמור.
- 2.3. "הכנסות מצטברות ממסחור" – סך כל ההכנסות ממסחור בעד שימוש בזכויות קניין רוחני בתוצר ידע, ששולמו בפועל במהלך כל התקופה שבשלה היו הכנסות ממסחור אותו תוצר ידע, ובידי כל מי ששילם בשל אותו תוצר ידע.
- 2.4. "מחקר יישומי" – כל מחקר, שאינו מחקר קליני, שהוא אחד מאלה:

- 2.4.1 מחקר שהוא פיתוח משותף עם חברות מסחריות (אתרי β או פיתוח), כאשר הוגדר בהסכם זכויות או תמלוגים לקרן המחקרים או לבית החולים.
- 2.4.2 מחקר הממומן מהזמנת עבודה למחקר ייעודי, שבו הוסכם על חלוקה בבעלות על תוצרי הידע והקניין הרוחני או בהכנסות בהם.
- 2.4.3 מחקר אשר הושקע בו מעל 300 אלף דולר ארה"ב.
- 2.4.4 פיתוח מכשור וציוד רפואי.
- 2.4.5 מחקרים שבהם המממן הוא גוף שבכוונתו לעודד מסחור על ידי הענקת מימון למחקר (כדוגמת נופר, מגנטון, תוכניות המופעלות בידי המדען הראשי במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה) או מכל גוף אחר (ובכלל זה תרומות למחקר ללא יעוד מוגדר).
- 2.5 "מחקר לא-יישומי" – כל מחקר שאינו מחקר יישומי, לרבות כל מחקר קליני.
- 2.6 "תאגיד בריאות" - כהגדרתו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.
- 2.7 "תוצר ידע" – נכס בלתי מוחשי, אשר ניתן להגנה באמצעות זכויות קניין רוחני (Intellectual Property Rights - IPR) כגון: פטנטים, זכויות מטפחי זנים, סימני מסחר, זכויות יוצרים, סודות מסחריים וכדומה.
- 2.8 "תקנות תאגידי הבריאות" – תקנות יסודות התקציב (כללים לפעולות תאגידי הבריאות), התשס"ב-2001.

3. תחולה

- 3.1 הוראת מינהל זו תחול, החל ממועדי התחילה המפורטים בסעיף 23 –
- 3.1.1 על ביצוע מחקר במשרד הבריאות או במסגרת בית חולים ממשלתי או במסגרת תאגיד בריאות.
- 3.1.2 על כל תוצר ידע שנוצר במשרד הבריאות, או במסגרת בית חולים ממשלתי או במסגרת תאגיד בריאות, אשר יש למדינה זכויות קניין רוחני בו, בהיותם נכס מדינה.
- 3.2 אם בית החולים או התאגיד מבצע מחקר משותף עם גורם אחר – יחולו הוראות הנחיה זו על החלק של בית החולים או של התאגיד בתוצר הידע, בתנאי שנחתם בכתב ומראש הסכם בדבר חלוקת הקניין הרוחני בין בית החולים או התאגיד לגורם האחר.
- 3.3 ביחס לתוצרי ידע שעליהם חלה הוראת מינהל זו, האמור בהוראה זו מחליף את פרק 72 לתקשי"ר.

4. מטרות

- 4.1 מטרת הוראת מינהל זו –
- 4.1.1 להסדיר את אופן ניהול המחקר בבתי החולים הממשלתיים ובתאגידי הבריאות הפועלים בהם;
- 4.1.2 להסדיר את אופן ניהול תוצרי הידע במערכת הבריאות הממשלתית, לקבוע את התנאים שבהם תהיה לתאגיד הבריאות הרשאה לפעול בזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע האמורים; וכן –
- 4.2 לקבוע הוראות לעניין אופן הפעלת ההרשאה האמורה וחלוקת התמלוגים הנובעים ממסחור זכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע.

חלק ב': מחקר

5. ניהול מחקר

- 5.1 במסגרת הסכם הפעילות של כל תאגיד בריאות בהתאם לתקנות תאגידי בריאות, ייקבעו הוראות בדבר ניהול מחקר יישומי ולא-יישומי, לרבות מחקר קליני, בידי תאגיד הבריאות, ככל שלא נקבעו הוראות לאותו עניין בהוראת מינהל זו ובכפוף לה.

6. סיווג

6.1 סיווג מחקר כיישומי או כלא-יישומי

- 6.1.1 מחקרי המרכזים הרפואיים (בתי החולים והתאגידיים שלידם) יתנהלו בשתי קבוצות נפרדות:
- 6.1.1.1 **מחקר יישומי** – מחקר שיתבצע אך ורק בתאגיד הבריאות, ועליו יחולו כל הוראות הוראת מינהל זו, לרבות בנוגע לניהול הכספי, מתן ההרשאה לתאגידי הבריאות לעניין ניהול זכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע, וכן לעניין חלוקת התמלוגים.
- 6.1.1.2 **מחקר לא-יישומי** – שאפשר שיתבצע בין בתי החולים ובין בתאגיד, ועליו יחולו ההוראות שלהלן: בנוגע לתשלום עבור השימוש במבנים (סעיף 9.2),

בנוגע לקניית שירותים רפואיים ומעבדתיים מבית החולים (סעיף 9.3), וכן בדבר תשלום לבית החולים עבור חומרים וציוד רפואי (סעיף 9.4).

6.1.2. זיהוי מחקר כיישומי וכלא יישומי –

זיהוי של המחקר כיישומי או לא-יישומי ייעשה ככל הניתן מראש.

6.1.2.1. דבר זיהוי המחקר יירשם בבירור ויובא לידיעת כל העוסקים במחקר, הנהלת התאגיד והנהלת בית החולים.

6.1.3. שינוי סיווג מחקר –

6.1.3.1. אם תוך כדי מהלך של מחקר לא-יישומי או בסיומו מפותחים תוצרי ידע או קיים פוטנציאל לפיתוח תוצרי ידע, יוחלו על המחקר הכללים שהיו חלים עליו לו נרשם מתחילתו כמחקר יישומי, וזאת החל מהמועד הראשון שבו התקיים אחד מאלה:

6.1.3.1.1. התקיים במחקר אחד התנאים שבהגדרת "מחקר יישומי";

6.1.3.1.2. בתום שלוש שנים מהמועד בו ננקטה פעולה להגנה על זכויות קניין רוחני בשל תוצר ידע הנובע מהמחקר;

6.1.3.1.3. ניתנה התחייבות או התחייבות מותנית לתשלום תמורה כנגד זכויות בתוצר ידע הנובע מהמחקר.

6.1.3.2. על שינוי סיווג מחקר (כיישומי או כלא יישומי) יודיע ראש צוות המחקר מיידית למנהל בית החולים ולמנהל הכללי של תאגיד הבריאות, לגזבר בית החולים ולחשב משרד הבריאות.

6.1.3.3. ביחס למחקר יישומי, שפעלו בו כמחקר לא-יישומי, ולא נרשם כמחקר יישומי במועד, חלק המדינה כאמור בסעיף 19.1 לנוהל זה יעמוד על 20% וחלק בית החולים יעמוד על 20%. בחלק התאגיד ובחלק החוקר לא יהיו שינויים. באחריות מנהל בית החולים לקיים הליך משמעותי על כל המשתמע מכך. המנהל הכללי של משרד הבריאות והחשב הכללי רשאים לפטור מהוראת סעיף קטן זה אם מצאו שהדבר נדרש בנסיבות העניין.

6.2. סיווג תוצר ידע כתוצר ידע ממשלתי או כתוצר ידע פטור

- 6.2.1. תוצר ידע, שאינו תוצר ידע פטור, כהגדרתו בסעיף 6.2.3 הוא תוצר ידע שהממשלה תראה בו כקניינה, בהתאם לדין, (בהוראה זו – "תוצר ידע ממשלתי"), אם הוא אחד מאלה:
- 6.2.1.1. תוצר ידע שעובד יצר, עקב שירותו בבית חולים ממשלתי או בתאגיד בריאות, או בתקופת שירותו כאמור, והכל אף אם במקביל לשירותו בבית החולים הממשלתי או בתאגיד הבריאות עבד אותו עובד בעבודה נוספת מחוץ לשירות ובכלל זה עבודה נוספת מחוץ לשירות במוסד מחקר או במוסד אקדמי.
- 6.2.1.2. תוצר ידע שיצר עובד, לרבות כל בקשה שהגיש לרישום פטנט או מדגם, במשך תקופה של 18 חודש לאחר תום שירותו.
- 6.2.1.3. תוצר ידע שנוצר בבית חולים ממשלתי או בתאגיד בריאות.
- 6.2.2. תוצר ידע שהתקיימו בו התנאים שבפסקאות 6.2.1.1, 6.2.1.2 או 6.2.1.3 לא יחשב כתוצר ידע ממשלתי, אם קבעה הוועדה לפי סעיף 6.2.3 כי התקיימו בו כל אלה (בהוראה זו "תוצר ידע פטור"):
- 6.2.2.1. התוצר אינו נובע ממחקר, או מפרויקט שבוצע בבית החולים.
- 6.2.2.2. ההמצאה נעשתה על-ידי העובד בלבד ללא השתתפות או סיוע של אנשים נוספים הקשורים לבית החולים.
- 6.2.2.3. ההמצאה לא נעשתה במתקני בית החולים או תוך שימוש במשאבי בית החולים.
- 6.2.2.4. אין כל קשר בין תחום העיסוק של העובד בבית החולים או בתאגיד הבריאות לאמצאה.
- 6.2.2.5. האמצאה איננה מבוססת על תחום העיסוק של העובד או נובעת ממנו.
- 6.2.2.6. העובד התחייב כי המשך פיתוח ההמצאה והטיפול בה ובנושאים מסחריים הקשורים בה לא ייעשו תוך שימוש במשאבי בית החולים.
- 6.2.2.7. הממציא יבטיח כי צד שלישי שרכוש זכויות בהמצאה פטורה יאשר כי ידוע לו כי ההתקשרות הינה התקשרות אישית עם הממציא ואין כל זיקה לבית החולים או לתאגיד הבריאות.

6.2.3. עובד המבקש לקבוע כי תוצר ידע הוא תוצר ידע פטור, יפנה בכתב ומוקדם ככל הניתן לוועדת המצאות שתוקם בבית החולים, בראשות מנהל בית החולים, ובהשתתפות היועץ המשפטי של בית החולים וגזבר בית החולים; החלטה של וועדת המצאות על ויתור תובא לאישור החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות. לבקשה תצורף עמדת מנהל תאגיד הבריאות. הוועדה תדון בבקשה, ותודיע את החלטתה למנהל תאגיד הבריאות ולממציא. תוצר הידע ייחשב כתוצר ידע פטור רק לאחר שהוועדה אישרה כי נחה דעתה, כי תוצר הידע הוא תוצר ידע פטור, וניתן אישור החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות להחלטה זו.

7. ניהול מחקר יישומי

- 7.1. לא יבוצע מחקר יישומי בבית חולים ממשלתי, ומחקר כזה יבוצע רק בתאגיד הבריאות הפועל בתחומו של אותו בית חולים בהתאם לתקנות תאגידי הבריאות (להלן, לפי הענין – "התאגיד").
- 7.2. מימון למחקר יישומי יבוא רק ממקורות שנועדו לביצוע מחקר, היינו: מענקי מחקר, תרומות למחקר (בין תרומות כלליות למחקר ובין תרומות המיועדות לביצוע מחקר מסוים), השקעה ייעודית למחקר, הכנסות מפירות מחקר קודם או הכנסות ממחקרים קליניים. המימון למחקר יישומי לא יבוא מהכנסות התאגיד ממכירת שירותים או מהכנסות אחרות ולא תהיה השתתפות של בית החולים ממקורותיו במימון פעולות מחקר יישומי.
- 7.3. כל עבודת המחקר, היישומי והלא-יישומי, במסגרת תאגיד הבריאות תיעשה בהתאם לדרישות הדין החל על ביצוע מחקר רפואי ובכפוף לכללי האתיקה הרלוונטיים.
- 7.4. לתאגיד אסור להתקשר לצרכי מחקר עם חברת הזנק, באופן שיוצר בעלות משותפת במניות, או לחילופין, כאשר ההתקשרות כרוכה בהעמסת סיכונים על בית החולים או על התאגיד, אלא אם כן המנהל הכללי של משרד הבריאות והחשב הכללי אישרו את ההתקשרות בכתב ומראש.

8. רישום, ניהול, בקרה ודיווח כספי וחשבונאי על מחקר יישומי

- 8.1. תתקיים הפרדה רישומית וחשבונאית מלאה בין הפעילות המחקרית במסגרת התאגיד לבין הפעילות האחרת של בית החולים ושל התאגיד. לשם כך, יפעלו בית החולים והתאגיד על פי הכללים הבאים:

- 8.1.1. כל מחקר יישומי יפעל כמשק כספים סגור, ויקיים מערכת חשבונאית אוטונומית נפרדת, על בסיס מצטבר לפי כללי חשבונאות המקובלים. החשבונאי הראשי בחשב הכללי יפרסם נהלים פרטניים לעניין שיטת רישום נכסים בלתי מוחשיים.
- 8.1.2. במקומות שבהם קיימת היום הפרדה פיזית במעבדות בית החולים בין מעבדות המשמשות את הפעילות המחקרית לבין מעבדות המשמשות את הפעילות השוטפת של בית החולים והתאגיד – תישמר הפרדה זו. במקומות שבהם אין הפרדה פיזית כאמור, תתבצע הפרדה כזו ככל הניתן, ובלבד שההפרדה תתבצע ללא תוספת עלויות, וזאת עד ליום 1 בינואר 2012.
- 8.1.3. מבנים או ציוד שנתרמו או שיתרמו לטובת המחקר, וכן מבנים או ציוד שיירכשו מתקציב המחקר, יירשמו כנכס של המדינה בספרי בית החולים. מבנים או ציוד שנתרמו או שיתרמו למחקר ישמשו בראש ובראשונה לטובת המחקר, והשימוש בהם למטרות אחרות יהיה רק לפי הצורך ובאופן שאינו פוגע במטרות התרומה המקורית.

9. כללים לעניין עובדים, התחשבות, ותקורות במחקר

9.1. השתתפות עובדי מדינה במחקר יישומי

- 9.1.1. מנהל בית החולים יוודא כי העיסוק במחקר במסגרת בית החולים לא יפגע במתן הטיפול הרפואי המיטבי לחולים במסגרת בית החולים.
- 9.1.2. עובדי מדינה יהיו רשאים לעבוד במחקר יישומי בהתאם לכללים כדלקמן –
- 9.1.2.1. **אם היקף העיסוק שלו במחקר היישומי הוא יותר מ- 25% משרה - רק במסגרת התאגיד, אך ורק מחוץ לשעות העבודה המקובלות בבית החולים, ובכפוף לקבלת אישור מתאים לעבודה נוספת בתאגיד הבריאות, כמקובל.** עובדים אלה יהיו רשאים לעבוד במחקר יישומי המתבצע בתאגיד בהתאם לאמור בסעיף 3 לתוספת לתקנות תאגידי הבריאות בהתאמות הנדרשות לצורך מימוש העקרונות המפורטים בהוראת מינהל זו ועקרונות שיקבעו בהמשך במידת הצורך. בזמן שבו עובד מועסק כחוקר במחקר יישומי הוא ייחשב כעובד התאגיד בלבד. היקף משרתו של החוקר במדינה יופחת בהתאם והחוקר יועסק בעבודתו המחקרית ע"י תאגיד הבריאות אשר יממן

את היקף העסקתו המושקע במחקר. למען הסר ספק, הירידה בהיקף המשרה תיעשה במנגנון של חופשה ללא תשלום, הדורש אישור על-ידי הגורמים המוסמכים לכך. ככל שהעובד יהיה זכאי לשכר כלשהו מבית החולים בזמן עיסוקו בתאגיד כחוקר (כגון בגין כוננות), התשלום יעשה בהתאם לכללים שיקבעו מעת לעת ע"י הגורמים המוסמכים.

9.1.2.2. אם היקף העיסוק שלו במחקר היישומי אינו עולה על 25% משעות

העבודה השבועיות - במסגרת תאגיד הבריאות (כאמור בסעיף 9.1.2.1), או במסגרת בית החולים, ובלבד שהתאגיד יעביר לבית החולים ערך של 1/8 מעלות העסקתו של העובד, בתמורה לעבודתו במחקר היישומי. ההתחשבות הכספית בין התאגיד לבית החולים כאמור לעיל תיעשה כהתחשבות נפרדת של התאגיד ובית החולים, ודיווח עליה יימסר למנהל הכללי של משרד הבריאות, לממונה על השכר ולחשב משרד הבריאות אחת לרבעון;

9.1.3. להסרת הספק, סעיף 9.1.2.1 לא יחול על חלק המחקר הקליני שבמחקר היישומי.

9.1.4. יובהר כי לעניין עובד אשר קיבל אישור לעסוק במחקר יישומי בהיקף של 25% משרה ומעלה עוד טרם החלת הוראות אלה, יחול סעיף 9.1.2.1 עבור עיסוקו של החוקר באותו מחקר ספציפי שהחל כאמור, וזאת החל מיום 1.11.2012. עד לאותו מועד, יעביר התאגיד לבית החולים ערך עלות העסקתו בפועל במחקר יישומי, בהתאם לחלקיות שאושרה.

9.2. תשלום מחקר יישומי עבור השימוש במבנים, אחזקתם והשימוש ברכוש קבוע שנרכש על-ידי בית

החולים

9.2.1. עבור שימוש במבנים של בית החולים, אחזקתם והשימוש ברכוש קבוע שנרכש על-ידי בית החולים יעביר התאגיד לבית החולים תקורה בשיעור שייקבע על ידי מנהל בית החולים ובלבד שהתקורות שישולמו מתוך מקורות המחקר יחולקו באופן שווה בין התאגיד לבית החולים.

9.2.2. מחקר שהוגדר כלא יישומי לא ישלם תקורות.

- 9.2.2.1. מחקר לא יישומי אשר סיווגו שונה למחקר יישומי כאמור בסעיף 6.1.3, ישלם תקורות החל ממועד הגדרתו כמחקר יישומי כאמור בסעיף 9.2.1.
- 9.2.2.2. בנוסף לאמור בסעיף 9.2.2.1, מחקר לא יישומי אשר סיווגו שונה למחקר יישומי כאמור בסעיף 6.1.3, ישלם במועד קבלת תמורות או תמלוגים, ככל שיהיו כאלה, לפני כל חלוקה של התמורות או התמלוגים, תקורות רטרואקטיביות בעד התקופה שבה הוגדר כמחקר לא יישומי.
- 9.3. קניית שירותים רפואיים ושירותי מעבדה מבית החולים במחקר יישומי ובמחקר לא-יישומי
תשלום עבור פרוצדורה רפואית או עבור בדיקת מעבדה, המבוצעת בבית החולים עבור מחקר יישומי או עבור מחקר לא-יישומי, ימומן מתקציב המחקר ויועבר לבית החולים. שיעור התשלום יהיה –
- 9.3.1. **בעד שירותים שקבוע להם תעריף** – תשלום בגובה התעריף הרשום הקיים של משרד הבריאות.
- 9.3.2. **בעד שירותים שלא קבוע להם תעריף** - בהתאם לתעריף שיקבע לעניין זה אגף התקציבים במשרד הבריאות, שישקף את עלות השירות האמור. קביעה כאמור תיעשה תוך 60 יום מהיום שבו הועברה להם הבקשה לקביעת התעריף בידי תאגיד הבריאות, בית החולים או חשב המשרד.
- כל התשלומים יהיו צמודים לשינוים בתעריפים כפי שיפורסמו מפעם לפעם.
- 9.4. תשלום עבור חומרים וציוד רפואי במחקר יישומי או במחקר לא-יישומי
- 9.4.1. כל צריכת חומרים או ציוד מתכלה לפעילות מחקר יישומי או מחקר לא-יישומי, ממלאי בית החולים, תירשם בבית החולים כניפוק עבור התאגיד. בין במחקר יישומי ובין במחקר לא יישומי - תקציב המחקר יחויב בעלות בפועל (על בסיס מסמכי רכישה מקוריים וחתומים) של המלאי או הציוד המתכלה שיירכש מבית החולים בתוספת 5% עבור עלויות ניהול המלאי והרכש.
- 9.4.2. תאגיד הבריאות רשאי לרכוש ישירות שלא באמצעות מנגנון הרכש של בית החולים את החומרים או הציוד המתכלה עבור המחקר, מתוך תקציב אותו מחקר, ללא תשלום תקורה לבית החולים או בתקורה שתיקבע בידי תאגיד הבריאות.
- 9.5. אופן התשלום והדיווח

- 9.5.1. תאגידי הבריאות ידווחו לבית החולים על התשלומים הנזכרים בנפרד בדיווח של כל מחקר יישומי.
- 9.5.2. הסכומים שהתאגיד חייב בהעברתם לפי הוראת מינהל זו יועברו אחת לחודש במועד שייקבע בעד הפעילות בחודש שקדם לו; לא הועברו הסכומים במועד שנקבע, תתווסף להם ריבית חשב כללי מהמועד שבו היה על התאגיד לשלם כאמור ועד לתשלומם בפועל.
- 9.5.3. הסכומים שהתאגיד חייב בהעברתם יועברו בכסף ולא בשווה כסף, ולא יקוזזו כנגד סכומים אחרים כלשהם.
- 9.5.4. חשב משרד הבריאות רשאי, אחרי ששמע את עמדת תאגיד הבריאות ובית חולים, לקבוע כי התאגיד יעביר לבית החולים בעד כל חודש או חלקו שבו לא קוימה הוראה כאמור לעיל, נוסף על כל סכום שתאגיד הבריאות חייב לבית החולים לפי הוראת מינהל זו ולפי כל דין, סכום שלא יעלה על 10% מסך כל התשלומים שהעביר התאגיד לבית החולים בשל פעילות מחקר בשנה שקדמה לשנה שבה לא קוימה ההוראה. בשנה הראשונה לתחולת הוראת מינהל זו רשאי חשב משרד הבריאות לקבוע במקרה של הפרת הוראות הוראת מינהל זו, כי תאגיד הבריאות יעביר לבית החולים בעד כל חודש או חלקו שבו לא קוימה הוראה כאמור לעיל, סכום שלא יעלה על 10% מסכום ההכנסות של תאגיד הבריאות ממחקרים, כפי שנרשמו בדוחות הכספיים של התאגיד בשנה שקדמה לתחילת הוראת מינהל זו.

חלק ג': זכויות קניין רוחני בתוצרי ידע

10. ניהול נכסי הקניין הרוחני בתוצרי ידע

- 10.1. תוצר ידע ממשלתי הוא בבעלות המדינה. הרשאה בהתאם לחוק נכסי המדינה תשי"א-1951 לפעול בשם המדינה בזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע, תינתן לתאגיד הבריאות שיפעל באמצעות שני בעלי זכות חתימה בתאגיד, ובלבד שאחד מהם הוא יו"ר התאגיד שהוא עובד מדינה או עובד הרשות המקומית והשני הוא גזבר בית החולים או מי מטעמו. הרשאה כאמור תינתן בכפוף לאמור בהוראת מינהל זו, לכל אורך תקופת ההגנה על תוצר הידע או האמצאה על פי דיני הקניין הרוחני.

10.2. לתאגיד תהיה הסמכות המלאה להחליט על כל פעולה בקשר עם זכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע שנוצרו בבית החולים או בתאגיד ולבצע, באישור בכתב של יו"ר התאגיד, כל פעולה, לרבות: רישום פטנט או כל רישום או הגנה אחרת (כגון הסכמי סודיות) על תוצרי הידע, בין בישראל ובין בחו"ל, קביעת אמצעי אכיפה לצורך הגנה על נכסים אלה, מיסחורם או ניצולם וזאת בכפוף לתנאים שבפרק זה.

11. תוצר ידע שניתן למסחר

11.1. תוצרי הידע שימוסחרו הם מסוג שניתן למסחר על פי כל דין, ובהתאם לכללי האתיקה הרלבנטיים.

12. הליך מסחור תוצרי ידע

12.1. התקשרות העוסקת בפיתוח, רישום ושיווק של תוצרי ידע אינה טעונה מכרז אם נעשתה בחינה של מספר הצעות הבאות בחשבון, הנותן לגופים רלוונטיים הזדמנות ראויה להשתתף בהליך, ובאופן המשיא את מרב היתרונות, בשים לב לשיקולים ציבוריים הנוגעים לעניין; לעניין זה יפרסם כל בית חולים ממשלתי אחת לשנתיים קול קורא לגופים רלוונטיים הרוצים להירשם על מנת לקבל פניות מבית החולים להתקשרויות כאמור לעיל. יודגש כי רישום במאגר לא יחייב את בית החולים לפנות למציעים, אלא לאלו שיהיו מתאימים בנסיבות העניין; בית החולים יהיה רשאי לפנות גם למי שאינו חלק מהרשימה, ובתנאי שפנה גם לרלוונטיים ברשימה.

12.2. התאגיד יהיה רשאי להחליט באשר לאופן מסחור תוצרי הידע ובאשר לגוף שיעסוק במסחור תוצרי הידע. אם החליט התאגיד שלא לבצע את מיסחור תוצרי הידע בעצמו, רשאי הוא להקים חברת בת, בכפוף להיתר לפי תקנות תאגידי הבריאות ובהתאם לתנאי ההיתר, או באמצעות גוף חיצוני שייבחר לעסוק במסחור תוצרי ידע עבור תאגידי הבריאות לתקופה קצובה שתיקבע מראש, בהתאם לתקנות חובת המכרזים, כפי שהוחלו על התאגיד בתקנות תאגידי הבריאות.

13. הזכות שתמוסחר ותנאי המסחור

13.1. מסחור תוצרי ידע ממשלתיים ייעשה בדרך של הענקת רישיון בלבד, בלעדי או לא בלעדי, לשימוש בזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע, בכפוף לזכות הממשלה לעשות שימוש מקביל לפי הוראות חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, כמפורט בסעיף 13.6. בהסכם המסחור ייקבעו הוראות שיבטיחו

- שיפוי לבית החולים ולתאגיד הבריאות בעד נזקים שיגרמו לצדדים שלישיים ותוצרי המסחור ובשל הפרות זכויות קניין רוחני של צדדים שלישיים.
- 13.2. בהחלטות התאגיד באשר לסוג הרישיון שיעניק, יתחשב התאגיד בין היתר בשיקולים הבאים: פיתוח מהיר של תגליות מדעיות לקידום המדע ולטובת הציבור, שיקולים כלכליים, לרבות גובה התמלוגים הצפוי, ונגישות המוצרים הנוצרים מהתגליות לציבור.
- 13.3. בהסכם מסחור הנוגע לתוצרי הידע ייקבעו הוראות שיבטיחו כי ייעשה שימוש בתוצרי הידע באופן המקדם את יישוםם בטכנולוגיה וברפואה, לרבות הוראות באשר לתוצאות של מצב שבו בפועל לא נעשה שימוש כאמור בתוצר הידע.
- 13.4. המסחור ייעשה באופן שלא יגביל את המשך השימוש של בית החולים בתוצרי הידע, לצורך המשך המחקר והפיתוח המדעי במסגרת התאגיד או במסגרת תאגיד בריאות אחרים.
- 13.5. התאגיד יפעל לכך שבעסקאות שבהן מביא עימו הגורם החיצוני תוצרי ידע מוגנים בזכויות קניין הרוחני, ייעשה מאמץ לשמר את קיום העקרונות המופיעים בסעיף זה, תוך שמירה על יכולת המחקר העצמאית של בית החולים.
- 13.6. בהסכמים שבין תאגיד הבריאות לבין מי שיקבל רישיון או הרשאה בקשר עם זכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע תוזכר הסמכות הנתונה לשר האוצר על פי חוק הפטנטים, התשכ"ז-1967, להתיר שימוש מקביל בתוצרי הידע במקרים מיוחדים כנגד תשלום פיצוי.
- 13.7. הסכמים למסחור תוצר ידע שלא בהתאם לאמור בסעיף זה ייעשו בידי הממשלה, כאשר הנציגים המוסמכים לחתום על ההסכם יהיו בידי המנהל הכללי של משרד הבריאות יחד עם החשב הכללי או סגנו.
- 13.8. עקרונות ארבעת ההסכמים הראשונים שעניינם תוצרי ידע שיכרות כל תאגיד אחרי מועד תחילתו של הוראת מינהל זו, יובאו לפני חתימתם לאישור החשב הכללי והיועץ המשפטי לממשלה. האישור האמור יינתן תוך 21 ימי עבודה מיום שבו התקבלו אצל החשב הכללי והיועץ המשפטי לממשלה יחד עם כל החומר הנדרש להבהרת הנושא, ואם לא התקבל תגובתו של אחד מהגורמים האמורים עד למועד האמור יראו את ההסכם כמאושר בידי אותו גורם.

14. התחייבות עובדי בית החולים

- 14.1. עובדי בית החולים והתאגיד, וכל מי שעוסקים במחקר במסגרת התאגיד או במתחם הפיזי של בית החולים, יחתמו כחלק מתנאי העסקתם כאמור –
- 14.1.1. על כתב המבהיר את עיקרי הוראת מינהל זו. מנכ"ל משרד הבריאות יכין תוך 90 יום ממועד פרסום הוראת מינהל זו על נוסח אחיד של כתב הבהרה כאמור, ויעביר אותו, ביחד עם התייחסות ההסתדרות הרפואית בישראל, לאישור נציב שירות המדינה, הממונה על השכר, החשב הכללי, והיועץ המשפטי לממשלה, ויראו אותה כמאושרת אם לא התקבלו לה הערות תוך 20 יום.
- 14.1.2. על כתב סודיות, בנוסח שיוסכם על דעת החשב הכללי והיועץ המשפטי לממשלה, לאחר קבלת התייחסות ההסתדרות הרפואית בישראל, ואשר יבטיח את היכולת של המדינה להגן על זכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע, בעצמה או באמצעות תאגיד הבריאות, בהתאם להוראות הוראת מינהל זו.

15. הודעה

- 15.1. הודעה על גיבוש תוצר ידע, תימסר לתאגיד הבריאות על ידי החוקר או, אם בוצע המחקר על ידי צוות חוקרים, על ידי החוקר הראשי, סמוך ככל האפשר למועד שבו הגיע החוקר או גיבש צוות החוקרים את תוצר הידע (להלן – "הודעה על תוצר ידע").
- 15.2. הודעה על תוצר ידע תימסר על ידי החוקר או על ידי החוקר הראשי, כאמור, למנהל בית החולים במכתב רשום או בכל דרך המאשרת את הקבלה הפיזית של ההודעה על תוצר הידע אצל הגורמים האמורים. מנהל בית החולים ידווח לחשב הכללי ולמנכ"ל משרד הבריאות אחת לרבעון על כל הודעות גיבוש תוצר הידע שהתקבלו וכן על דרכי הפעולה של בית החולים.
- 15.3. הודעה על תוצר ידע תכלול פירוט מלא ומקיף של תוצר הידע וזהות החוקרים או צוות החוקרים. מנהל בית החולים או החשב הכללי רשאים לדרוש מהחוקר פירוט נוסף, מסמכים ומידע בדבר תוצר הידע ככל שיידרש.
- 15.4. סבר החוקר או צוות החוקרים כי מדובר בתוצר ידע פטור, עליו לפעול בהתאם לסעיף 6.2.3.
- 15.5. לא היה תוצר הידע תוצר ידע פטור, כאמור בסעיף 6.2.2 ו- 6.2.3 – יודיע מנהל בית החולים, במועדים הקבועים לכך בדיון, לחוקר או לחוקר הראשי כאמור, כי המדינה רואה באמצאה אמצאת שירות. עותק הודעת מנהל בית החולים יישלח לחשב הכללי.

15.6. עובד שלא מסר הודעה -

15.6.1. עובד שפעל להגנת תוצר ידע או שמסר, בתמורה או שלא בתמורה, את תוצר הידע, או

שפעל לשם מסירת תוצר הידע, והכל ללא שנתן הודעה בהתאם לסעיף זה, וללא שקיבל

אישור ועדה כי תוצר הידע הוא תוצר ידע פטור, תתייחס אליו המדינה כאל מי שוותר על

הזכות לטעון כי תוצר הידע אינו אמצאת שירות, וזאת מבלי לגרוע מזכותה לפעול נגדו

על-פי כל דין.

15.6.2. כל עוד לא הוכיח העובד, בהליך משפטי, כי תוצר הידע אינו תוצר ידע ממשלתי, יוגבל

חלקו בתמלוגים בשיעור שלא יעלה על חמישית מהתמלוגים שהיה זכאי לפי הוראת

מינהל זו, או בשיעור של שתי משכורות שנתיות לכל שנה, לפי הנמוך מביניהם.

16. ויתור על הבעלות בתוצרי הידע לטובת החוקר או לטובת צוות המחקר

16.1. ויתור על הבעלות בזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע לטובת החוקר או לטובת צוות המחקר יעשה

בהתאם לכללים שייקבעו על ידי התאגיד מראש ובאופן כללי ואחיד. כללים אלו יאושרו בידי הוועד

המנהל של התאגיד, לאחר קבלת הסכמת ועדת הביקורת של התאגיד ובכפוף לאישור מנכ"ל משרד

הבריאות, והחשב הכללי.

16.2. החלטה ספציפית על ויתור על הבעלות בזכויות הקניין הרוחני בתוצרי הידע לטובת החוקר או

לטובת צוות המחקר תינתן תוך 90 יום מיום קבלת הבקשה, לאחר שהוגשה בשלמותה, ובכלל זה

כל המידע הנדרש לפי סעיף 15.3 לעיל. החלטה ספציפית כאמור טעונה אישור ועדת הביקורת

של התאגיד, הוועד המנהל של התאגיד, מנכ"ל משרד הבריאות והחשב הכללי. מנכ"ל משרד

הבריאות והחשב הכללי יהיו רשאים להציע לתאגידים אחרים לנצל את תוצרי הידע זכויות הקניין

הרוחני בהם, ולקבל את עמדתם באשר לאפשרויות ניצולם כאמור, וזאת בטרם יאשרו ויתור על

הבעלות כאמור לטובת החוקר או לטובת צוות המחקר.

16.3. לא נתן אחד מהגורמים הנזכרים החלטה תוך 90 ימים, ייחשב אותו גורם כמי שהסכים לוותר על

הבעלות בקניין הרוחני בתוצרי הידע.

16.4. על החלטה לפי סעיף זה, רשאי החוקר או צוות החוקרים, לבקש דיון חוזר, תוך 30 יום מהמועד

שבו נמסרה לו הודעה בדבר הויתור.

16.5. במקרה של ויתור על הבעלות על תוצרי הידע לטובת החוקר או לטובת צוות המחקר, הבעלות על תוצרי הידע תהיה בידי החוקר או בידי צוות המחקר, ואולם במקרה זה חלקם של בית החולים, התאגיד והמדינה תהיה חמישית מחלקו של החוקר לאחר ניכוי הוצאותיו הישירות בביצוע המחקר ובהגנה על תוצר הידע, ולחלקו של החוקר וצוות המחקר ייוסף יתרת חלקם של בית החולים ושל צוות המחקר.

17. לא תהיה בעלות לבית חולים ממשלתי או לתאגיד בחברה המשקיעה במחקר

17.1. בית חולים ממשלתי או תאגיד בריאות לא יהיו בעלי מניות בחברה המשקיעה במחקר, לרבות בחברת הזנק, למעט במקרים מיוחדים שבהם קבעו החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות, כי הדרך המעשית היחידה שבה ניתן לנצל את תוצרי הידע במחקר מסוים היא באמצעות הקמת חברת הזנק משותפת לתאגיד ולמשקיע. החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות יתנו תשובתם תוך 90 יום מהיום שבו התקבל אצלם כל החומר הנדרש להבהרת הנושא. אם לא התקבל תגובתו של אחד מהגורמים האמורים עד למועד האמור יראו את הבקשה כמאושרת בידי אותו גורם.

17.2. בכל מקרה, בניהול של חברה כאמור לא תהיה מעורבות של בית החולים או של התאגיד, ואולם בית החולים או התאגיד רשאים למנות משקיף לדירקטוריון של החברה המשקיעה במחקר כאמור, או לחברה שהוקמה כאמור, או לוועדה מוועדותיו של חברה מאלה.

17.3. בית החולים ותאגיד הבריאות לא יחתמו על הסכם שיש בו כדי ליצור בעלות משותפת עם גורם נוסף בתוצרי ידע.

17.3.1. על אף האמור בסעיף 17.3, החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות, רשאים לאשר במקרים שבהם קבע מנהל בית החולים כי יש לתת לגורם נוסף בעלות משותפת לתאגיד על תוצרי הידע שנוצרו במחקר שמבצע התאגיד, וזאת ככל שהשתכנעו כי הדרך היחידה לקדם את המחקר ואת המשך מסחור הידע היא בדרך של מתן בעלות משותפת כאמור, ובלבד שמימון המחקר נעשה בידי אותו גורם שלישי. החשב הכללי ומנכ"ל משרד הבריאות יתנו תשובתם תוך 90 יום מהיום שבו התקבל אצלם כל החומר הנדרש להבהרת הנושא. אם לא התקבל התייחסותו של אחד מהגורמים האמורים עד למועד האמור יראו את הבקשה כמאושרת בידי אותו גורם.

17.3.2. מנהל בית חולים יהיה רשאי לפנות לחשב הכללי ולמנכ"ל משרד הבריאות בבקשה לאשר מראש סוגים שונים של הסכמי בעלות משותפת.

17.3.3. על אף האמור בסעיף 17.3 ו- 17.3.1, מנהל בית החולים רשאי לאשר הסכם שיש בו כדי ליצור בעלות משותפת עם בית חולים ממשלתי אחר, אוניברסיטה, או מכון מחקר שאינו למטרת רווח, ובלבד שכל מי ששותף למחקר שהוא עובד בית החולים או תאגיד הבריאות, לא יהיה זכאי לקבל תמלוגים או תמורות בשל המחקר אלא מתאגיד הבריאות. מנהל בית החולים ידווח לחשב הכללי ולמנכ"ל משרד הבריאות אחת לשנה על ההסכמים שנחתמו בהתאם לסעיף זה.

18. קשר של עובדי המשרד, בית החולים או עובדי התאגיד לחברה המשקיעה במחקר

18.1. עובד בית החולים או עובד התאגיד לא ימצא במצב של חשש לניגוד עניינים בעבודת המחקר בין ענייניו של בית החולים ושל תאגיד הבריאות לבין עניינם של גורמים הקשורים בביצוע המחקר, גורמים הקשורים במסחורו או גורמים שרכשו זכויות בתוצרי ידע הקשורים למחקר.

18.2. עובד בית החולים או עובד התאגיד לא יעסק בעבודה נוספת אצל חברה משקיעה או אצל חברת הזנק, במהלך תקופת עבודתם בשירות המדינה או בתאגיד הבריאות ולמשך שנה אחת לאחר מכן, או למשך תקופה קצרה משנה, באישור נציב שירות המדינה והממונה על השכר, ובכפוף להוראות חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), ולכל דין.

18.3. מתן שירות ייעוץ לחברה משקיעה או לחברת הזנק, יעשה בדרך של התקשרות בין תאגיד הבריאות לבין החברה, באופן שתשלום בעד שירותי הייעוץ של החוקר יעשה מהחברה אל תאגיד הבריאות, ומתאגיד הבריאות לחוקר, ורק ככל שיש בייעוץ כאמור כדי לקדם את הפיתוח של תוצר הידע עליו הוחלו הוראת מינהל זו.

18.4. תשלום המשולם לתאגיד הבריאות לפי הסכם ייעוץ בשל ייעוץ שהוא נותן, מעבר לעלות שכר החוקר בתאגיד (בפועל), ייחשב כחלק מהתמלוגים המתקבלים, ויחולו עליו ההוראות החלות על תמלוגים כאמור. בכל מקרה, יהיו זכויות הקניין הרוחני בתוצרי ידע הנובעים מייעוץ כאמור, ככל שיהיו, קניינה של המדינה, ותחול עליהם הוראת מינהל זו בהתאמה.

18.5. מעבר לתשלומים האמורים בסעיף 18.3, לא ישולמו תשלומים נוספים או זכויות אחרות (לרבות אופציות) לחוקרים בשל שעות הייעוץ.

18.6. חברה משקיעה או חברת הזנק לא יבצעו כל תשלום לחוקרים בעד שעות ייעוץ, בין בכסף ובין בשווה כסף, לרבות בדרך של הענקת זכות או אופציות. במקרים חריגים ומיוחדים, כאשר קיים אילוץ המחייב תשלום לחוקר בדרך של הענקת זכות בשווה כסף, ניתן לבצע תשלום כאמור באישור מראש של המנהל הכללי של משרד הבריאות והחשב הכללי. כל נכס, לרבות אופציה, שהועבר כאמור, יוחזק בידי תאגיד הבריאות בנאמנות עבור העובד עד למימוש.

18.7. תשלום עבור ייעוץ של העובד כאמור בסעיף 18.3 ו- 18.5 -

18.7.1. ישקף את התמורה בעד שירותי ייעוץ שניתנו בפועל, ובשום מקרה לא ישקף תמורה בעד הקניין הרוחני או תוצריו.

18.7.2. ישולם רק בתקופה שבה לא משולמים לאותו חוקר תמלוגים לפי סעיף 19.1.

18.8. עובד בית החולים או התאגיד לא יקבלו כל תמורה בעד כל עבודת מחקר או תוצריו, או ביחס לייעוץ בקשר עם עבודת המחקר או עם תוצריו, שלא באמצעות בית החולים או התאגיד.

19. חלוקת הכנסות שיתקבלו כתוצאה ממסחור הידע

19.1. הכנסות נטו ממסחור יחולקו כלהלן:

חוקר/צוות מחקר	תאגיד	בית החולים	מדינה
35%	30%	25%	10%

שיעור חלוקת הכנסות המפורט לעיל אפשר שישונה בהוראות שיינתנו בעתיד, ואולם שינוי כאמור יחול רק על תוצרי ידע שנוצרו ממועד השינוי ואילך.

19.2. לעניין חישוב התמלוגים כאמור לעיל "הכנסות נטו" משמע – הכנסות מתשלום תמלוגים בהפחתת כלל ההוצאות הישירות והעקיפות של המחקר, לרבות הוצאות בשל רישום הקניין הרוחני, הוצאות בשל שיווק תוצרי הידע והשקעות שבוצעו במחקר לרבות תשלומי התקורה; הוצאות שלא נזקפו ישירות למחקר (שכן הוצאו טרם סיווגו של המחקר במחקר יישומי) - ייזקפו בהתאם לאומדנים מבוססים שיבוצעו על-ידי מנהל בית החולים בצירוף חוות דעת רואה חשבון ויאושרו על-ידי החשב הכללי או מי מטעמו.

- 19.3. על התמלוגים המתקבלים בידי החוקר מהכנסות המסחור לא תחול מגבלת ההשתכרות מעבודה פרטית.
- 19.4. כאשר יש יותר מחוקר אחד, החלוקה של חלק החוקר תיעשה בהתאם להסכם שביניהם. במקרים שבהם לא תהיה הסכמה בין החוקרים ניתן לפעול כאמור בסעיף 22 להלן.
- 19.5. חלוקת הכנסות ממסחור תיעשה באחריות מנהל בית החולים, בהתאם לאמור בהוראת מינהל זו, והוא יפקח על קיום ניהול רישום מסודר ושוטף של כל הכנסות ממסחור הידע וחלוקתן.
- 19.6. חלק המדינה בהכנסות ממסחור יועבר כדלהלן: 50% יועברו לתקציב המדען הראשי במשרד הבריאות, זאת עד לגובה של פי 5 מתקציב המדען הראשי. לשם כך יתוקצב מראש תקנת הכנסה מותנית ובהתאם הוצאה מותנית בהכנסה וייעודה יהיה לממן פעילות מחקרית במשרד הבריאות ובבתי החולים הממשלתיים בהתאם לסדרי העדיפויות של המדען הראשי במשרד הבריאות. יתרת חלק המדינה תועבר להכנסות המדינה.
- 19.7. חלוקת התגמולים תבוצע עד ל-15 לחודש הראשון של כל רבעון, בהתאם לתקבולים אשר נתקבלו במהלך הרבעון שהסתיים שלושה חודשים קודם לכן; לא הועברו הסכומים למדינה או לבית החולים במועד שנקבע, תתוסף להם ריבית חשב כללי מתום החודש שבו היה על התאגיד להעבירם.
- 19.8. התשלום לחוקרים יבוצע כמענק, בדומה לנהוג לגבי "פרס מנכ"ל", באמצעות תלוש השכר, וינוכו ממנו כלל הניכויים המחויבים לרשויות המס.
- 19.9. חוקר יהיה זכאי להמשיך ולקבל תגמולים גם אחרי שפרש לגמלאות, ובלבד שהתחייב להמשיך לנהוג בהתאם להוראות הוראת מינהל זו גם בתקופת הפרישה לגמלאות, ובכלל זה התחייב להמשיך ולתת סיוע סביר בנסיבות העניין ככל הנדרש בפיתוח תוצרי הידע ובשיווקם.
- 19.10. חוקר שנפטר, יהיו יורשיו זכאים למלוא החלק שהיה מגיע לו בהכנסות ממסחור.
- 19.11. למען הסר ספק-
- 19.11.1. אין בתשלום כאמור כדי להעניק לחוקר כל זכות קניינית בתוצרי הידע או כל זכות אחרת, לבד מהזכות לקבל תשלום כאמור בהוראת מינהל זו.
- 19.11.2. לא יבוצעו על סכומי התגמולים ניכויים והפרשות לקרן השתלמות, קופות גמל או קרנות פנסיה וכן כל הפרשת מעסיק אחרת, והם לא ייכללו בחישובים לענין פנסיה תקציבית.

19.12. התגמולים אשר יועברו לחוקרים הם פרטניים לכל תוצר ידע ממשלתי בנפרד – והתמלוגים יחולקו לצוות המחקר בהתאם לתרומה היחסית במחקר כפי שהוגדרה במסמך המשותף של צוות המחקר, כאמור בסעיף 19.4.

20. דיווחים

20.1. תאגיד הבריאות ינהל רישום נפרד של ההכנסות ממסחור בעד כל מחקר יישומי, ובמצטבר על פני כל התקופה שבה התקבלו הכנסות ממסחור.

20.2. מנכ"ל תאגיד הבריאות יעביר אחת לשנה לחשבות משרד הבריאות דו"ח מאושר בידי ר"ח ובו פירוט כלל ההכנסות ממסחור תוצרי ידע, ההכנסות המצטברות ממסחור תוצרי ידע, תשלומים שבוצעו בשל הכנסות ממסחור, וסך התשלומים המצטברים ששולמו כאמור, וכן כל מידע נוסף ככל שיידרש. הדו"ח יועבר לחשבות משרד הבריאות עד ליום 15 בפברואר בשנה העוקבת לשנה שבה התקבלו ההכנסות ממסחור.

21. ייחוס ההכנסות מתוצרי ידע למחקרים

21.1. התאגיד אחראי לייחס את ההכנסות ממסחור הן לעניין הרישום והן לצורך ההתחשבות וחלוקת התגמולים. לעניין זה:

21.1.1. תוצר ידע המבוסס על תוצר ידע קודם שמוסחר בידי בית החולים ייוחס לחשבון תוצר הידע המקורי אלא אם כן קיים פיתוח מהותי בתוצר הידע הנוסף לעומת תוצר הידע המקורי.

21.1.2. מקום שבו קיים פיתוח מהותי בתוצר הידע הנוסף, תיעשה התחשבות בין חשבון המחקר המקורי לחשבון המחקר הנוסף, כך שחלק יחסי ראוי מהתשלום ישולם לחשבון המחקר המקורי.

21.1.3. מקום שבו ההכנסות ממסחור ממספר המצאות הנובעות מתוצר ידע אחד, ייעשה החישוב במרוכז עבור אותו תוצר ידע, כתוצר ידע אחד, בהתאם לסעיף 19.1.

החשב הכללי, המנהל הכללי של משרד הבריאות והמשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי), רשאים לקבוע כללים לעניין ייחוס הכנסות מתוצרי ידע, ליישום העקרונות הנזכרים.

21.2. חלק התאגיד בהכנסות ממסחור תוצרי ידע ייעדו, ככלל, לפעילות מחקרית.

21.3. חלק בית החולים בהכנסות ממסחור תוצרי ידע ישמשו לטובת צרכי בית החולים, בהתאם להחלטת מנהל בית החולים באישור מנכ"ל משרד הבריאות.

חלק ד': שונות

22. בירור מחלוקות

מקום שבו התעוררה מחלוקת בין כל אחד מאלה: עובד, תאגיד בריאות, בית חולים והמדינה, ולרבות מחלוקת בין עובד לעובד אחר, בתחום של זכויות קניין רוחני בתוצרי ידע ממשלתיים, יועברו לבירור בלתי מחייב של וועדה שתוקם לשם כך, ובה חברים: נציג החשב הכללי, נציג משרד הבריאות ומשפטן שימנה היועץ המשפטי לממשלה. ככל הניתן, ימונו נציגים בעלי מומחיות בתחומים הרלוונטיים. הוועדה תברר מחלוקת כאמור, ותפעל ליישוב אותה בהסכמה בין הצדדים. מקום שבו לא הגיעו הצדדים להסכמה, רשאית הוועדה לקבוע עמדתה, אף שעמדה זו לא תחייב מי מהצדדים. בכל הסכם עבודה ובכל הסכם בעניין מחקר בבתי החולים ובתאגידים תיכלל הוראה על העברת סכסוכים כאמור ליישוב בפשרה בדרך זו.

23. תחילה, תחולה והוראות מעבר

23.1. **תחילה:** תחילתן של הוראות אלו ביום מיום 1.11.2010, והן יחולו מחקרים שיבוצעו ועל תוצרי ידע שייצוצרו, החל מאותו מועד.

23.2. מחקר שהחל לפני מועד תחילת הוראת מינהל זו, יחולו עליו הוראות הוראת מינהל זו ממועד התחילה של הוראת המינהל ואילך. מחקר כאמור שיש ביחס אליו הסכם מחייב הנוגד להוראות הוראת מינהל זו, יובא בפני הצוות כאמור בסעיף 23.4 להלן.

23.3. ביחס לתוצר ידע שנוצר לפני תחילתו של הוראת מינהל זו יחולו הוראות חלקים ג' ו-ד' להוראת מינהל זו. תוצר ידע כאמור שיש ביחס אליו הסכם מחייב הנוגד להוראות הנזכרות, או מקום שבו קיים קושי ביישום ההוראות הנזכרות, יובא בפני הצוות כאמור בסעיף 23.4 להלן.

23.4. צוות יישום ותחולה

יוקם צוות ובו חברים: נציג שימנה החשב הכללי, נציג משרד הבריאות ונציג הלשכה המשפטית באוצר -

23.4.1. לבחינת תחולת הוראות אלו על -

23.4.1.1. מחקר שהחל לפני תחילתו של הוראת מינהל זו או תוצר ידע שנוצר לפני

תחילתו של הוראת מינהל זו - שיש ביחס אליהם הסכם מחייב שנכרת לפני
ה- 1.11.2010;

23.4.1.2. מחקר שהחל לפני תחילתו של הוראת מינהל זו או תוצר ידע שנוצר לפני

תחילתו של הוראת מינהל זו - שיש קושי בהחלת הוראות הוראת המינהל
עליהם.

23.4.1.3. מחקר שהחל לפני תחילתו של הוראת מינהל זו וממשיך להתנהל או תוצר ידע

שנוצר לפני תחילתו של הוראת מינהל זו ופיתוחו ממשיך.

23.4.2. מנהלי בתי החולים יציגו בפני הצוות אחת לחצי שנה את כלל המחקרים המבוצעים בבית

החולים, היקפם, פוטנציאל המסחור שלהם, וכן את הסיווג של המחקר.

23.4.3. בכל נושא המובא בפניה לדיון תיתן הוועדה אפשרות להסתדרות הרפואית בישראל

להביא בפניה את עמדתה.

23.4.4. הצוות יהיה רשאי לקבוע את אופן ההחלה של הוראות הוראת המינהל במקרים

הנזכרים, לפטור אותם מתחולת הוראות הוראת המינהל כולן או חלקן, וכן לתת הוראות
משלימות אחרות, ככל שיידרש בנסיבות של כל עניין.

24. שונות

24.1. חריגה מהוראות חוזר זה עבור מקרה ספציפי וחריג, תיעשה באישור כלל החתומים על חוזר זה,
פה אחד.

24.2. מנהלי תאגידים שיבקשו לפעול בתחום ותוצרי ידע החל מפרסום הוראת מינהל זו יחתמו, כתנאי

לפעילות כאמור, על נספח להסכם הפעילות הקיים עם בית החולים בהתאם לתקנה 4 לתקנות

תאגידי הבריאות, המעגן את האמור בהוראת מינהל זו. על נספח כאמור יחתמו, בשם המדינה,

החשב הכללי או נציגו, ומנכ"ל משרד הבריאות.

24.3. הפיקוח והבקרה על יישום הוראות אלו, יבוצעו באמצעות יחידת הבקרה על תאגידי הבריאות

בחשבות משרד הבריאות. חשב משרד הבריאות יעביר לתאגידי הנחיות מפורטות הנוגעות

ליישום הוראות אלו. הפיקוח על נושאים הנוגעים לשכר וכח אדם יפקחו גם הממונה על השכר, לפי

סעיף 29 לחוק יסודות התקציב ונציב שירות המדינה.

24.4. מנכ"ל משרד הבריאות וחשב משרד הבריאות מתבקשים להעביר את תוכן הוראת מינהל זו לידיעת כלל עובדי בתי החולים הממשלתיים הכלליים ותאגידי הבריאות, באמצעות המנהלים בהם.

 רוני גמזו
 מנכ"ל משרד הבריאות

 שמואל ח' לנדי
 נציב שירות המדינה

 אילן לוי
 הממונה על השכר
 ויחסי העבודה

 שוקי אורן
 החשב הכללי

העתק:
 שר האוצר
 שר הבריאות
 היועץ המשפטי לממשלה
 המנהל הכללי למשרד האוצר
 המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי)
 היועצת המשפטית למשרד הבריאות
 היועץ המשפטי למשרד האוצר
 היועץ המשפטי לממונה על השכר
 היועץ המשפטי לנציב שירות המדינה
 הנהלת משרד האוצר
 הנהלת משרד הבריאות
 הנהלת אגף החשב הכללי
 הנהלת נציבות שירות המדינה
 הנהלת אגף הממונה על השכר ויחסי עבודה

נספח ב – [קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במינהל המחקר החקלאי]

קניין רוחני: ניהול
הל המחקר החקלאי

שם ההוראה: ניהול תוצרי ידע

מספר הוראה: 7.20.3

פרק ראשי: התקשרויות ורכישות

מהדורה: 04

פרק משני: קניין רוחני

נספח ג – [טבלת שינויים שבוצעו בהוראה]

תיאור עדכון/נימוקים	סעיף/ים מושפע/ים	תאריך ביצוע עדכון	מהדורה חדשה
הוספת הגדרה של יום עבודה בעקבות תיקון תקנות חוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1993	3.1	07.11.2012	02
איחוד עם הוראות זמניות 7.20.2 ו 7.20.6	1		03
הוספת התייחסות לעניין פרק 72 לתקשי"ר בעקבות ביטול הוראה זמנית 7.20.6	4.1		
הוספת נספח בנושא קניין רוחני: ניהול המחקר ותוצרי הידע במינהל המחקר החקלאי	נספח ב	27.07.2016	04